

## INFORMACE PRO UCHAZEČE

### Přihlašování

Uchazeči o středoškolské studium podávají školám přihlášku k přijímacímu řízení **nejpozději do 15. března 2015**. Vzor přihlášky byl stanoven Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a k dispozici je na následujících odkazech.

- <http://www.msmt.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/prijimani-na-stredni-skoly-a-konzervatore>
- <http://www.ceremat.cz/prijimaci-rizeni-sl-2015-1404035005.html>

Na přihlášce uchazeč uvede až dvě školy v pořadí podle svých preferencí. Jednotné testy pak bude uchazeč skládat na té škole, kterou uvedl jako první v pořadí. Pokud se však škola, kterou uchazeč uvedl na přihlášce jako první, pilotního ověřování nezúčastní, bude uchazeč konat jednotné testy na škole, která je uvedena jako druhá v pořadí.

**Důležitá poznámka:** Uchazeč, který podává přihlášku ke studiu na dvě střední školy, odevzdá vyplněný formulář přihlášky na každou vybranou školu zvlášť. Pořadí škol dle preferencí musí být na obou přihláškách stejné! Obě přihlášky musí být podepsány oprávněným zástupcem. Pokud se pro některou ze škol uvádí specifické informace, uvedou se pouze na příslušnou přihlášku. Pravidla pro podpisy oprávněných osob a institucí (základní škola, školské poradenské zařízení) platí stejně jako dopsud.

### Pozvánky jednotným testům

Přihlášeným uchazečům ke střednímu vzdělání zašle po 31. březnu 2015 ředitel školy, na kterou se uchazeč hlásí a na které bude uchazeč jednotný test konat, pozvánky k jednotným testům. Na těchto pozvánkách bude uveden termín a čas konání jednotných testů z českého jazyka a literatury a matematiky a zároveň adresa zkušebního místa, ve kterém bude uchazeč testy konat.

### Termíny jednotných testů

Pro jednotné testy jsou centrálně stanoveny dva termíny, jeden řádný a druhý náhradní pro ty uchazeče, kteří se z objektivních důvodů nebudou moci dostavit k řádnému termínu. Pakliže se uchazeč k řádnému termínu nebude moci dostavit, omluví se řediteli školy, na které měl zkoušku konat a po omluvě bude automaticky přihlášen k náhradnímu termínu konání testů.

### Řádný termín konání jednotných testů

- 15. dubna 2015 – pouze pro čtyřleté obory vzdělání
- 16. dubna 2015 – pouze pro obory šestiletá a osmiletá gymnázia

### Náhradní termín

- 14. května 2015 – pro čtyřleté i víceleté obory vzdělání



## Průběh zkoušky v učebně

Ve zkušebním místě budou uchazeči rozděleni do jednotlivých učeben, ve kterých budou zkoušku konat, a kde budou rozsazeni podle pokynů zadavatele. Zkouška začne úvodní administrací, při které zadavatel didaktického testu rozdá uchazečům testové sešity a personalizované záznamové archy pro zápis odpovědí. (Poznámka: s podobou testového sešitu i záznamového archu se budou moci uchazeči seznámit po zveřejnění ilustračních testů 6. února 2015.)

Poté, co všichni obdrží svou zkušební dokumentaci, bude zahájeno konání samotného didaktického testu. Na didaktický test je vyčleněno 60 minut čistého času, a to jak pro test z českého jazyka a literatury, tak pro test z matematiky. Po uplynutí časového limitu vybere zadavatel, který po celou dobu dohlíží na řádný průběh zkoušky, zkušební dokumentaci. Tím pro uchazeče první didaktický test skončí a bude následovat přestávka před testem z druhého předmětu.

## Informace k jednotlivým předmětům

### ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

**Celkový počet bodů:** 50

**Čistý čas na vykonání testu:** 60 minut

**Typy úloh:** Otevřené i uzavřené. Uzavřené úlohy tvoří úlohy s výběrem odpovědi ze 4 alternativ (tzv. úlohy multiple-choice), úlohy přiřazovací, uspořádací a svazky dichotomických úloh.

**Povolené pomůcky:** Modře či černě píšící propisovací tužka

Didaktický test z českého jazyka pro 5., 7. a 9. ročník obsahově vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura vymezeného v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání. Nezbytným předpokladem pro zvládnutí testu je osvojení znalostí a dovedností definovaných ve Standardech pro základní vzdělávání – Český jazyk a literatura. Konstrukce didaktického testu respektuje také Doporučené učební osnovy ČJL pro základní školu<sup>1</sup> (MŠMT, 2011).

### Zkoušky pro čtyřleté obory vzdělání

Žák 9. ročníku ZŠ, který skládá v rámci přijímacího řízení do oborů vzdělání zakončených maturitní zkouškou test z českého jazyka a literatury, prokáže osvojení následujících vědomostí a dovedností:

1. ovládá lexikální, morfologický a syntaktický pravopis;
2. pochopí význam pojmenování, nahradí slova přejatá českými ekvivalenty, rozliší původní i přenesený význam slova, rozliší slova významově nadřazená, podřazená, přiřadí k vybraným slovům synonyma a antonyma, rozezná homonyma, orientuje se ve vrstvách národního jazyka (rozliší spisovné a nespisovné jazykové prostředky), určí způsob, kterým bylo slovo vytvořeno (odvozování, skládání, zkracování), orientuje se ve stavbě slova (kořen, předpona, přípona, koncovka);

<sup>1</sup> <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/ucitele-zakladnich-skol-dostali-od-ministerstva-skolstvi?highlightWords=osnovy+matematika>



3. rozliší větu jednoduchou a souvětí, rozliší souvětí souřadné a podřadné, určí základní i rozvíjející větné členy, rozliší věty podle členitosti, určí významové poměry mezi souřadně spojenými větami/větnými členy, identifikuje nedostatky ve výstavbě větných celků, popř. chybný větný celek opraví;
4. určí slovní druhy včetně neohebných slovních druhů, určí mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves (včetně slovesného rodu a vidu), nalezne v daném kontextu chybný tvar slova, popř. ho opraví;
5. rozezná hlavní myšlenku textu, rozliší fakta od názorů a hodnocení, rozezná v textu prvky manipulace a nadsázky, porovná informace z různých textů, rozliší podstatné informace od nepodstatných, prokáže porozumění textu včetně nepísmenných typů textu (tabulka, graf aj.);
6. uspořádá text podle textové návaznosti, odhadne pokračování textu nebo doplní jeho předcházející část, rozliší základní slohové postupy, rozezná znaky stylu odborného, publicistického, uměleckého a prostěsdělovacího, orientuje se v základních slohových útvarech (žádost, osobní dopis, úřední dopis, zpráva, oznámení, objednávka, strukturovaný životopis, pozvánka, článek, vypravování, líčení, popis, úvaha, výklad, charakteristika), respektuje charakter komunikační situace (najde slovo nevhodně užití vzhledem k dané komunikační situaci a nahradí je vhodnějším; posoudí, který text je vzhledem k dané komunikační situaci vhodnější);
7. používá elementární literární pojmy při rozboru literárních textů (téma, kompozice, próza, poezie, vypravěč, postava, rým, rytmus, verš, metafora, metonymie, personifikace, kontrast, přirovnání), rozezná obrazná a neobrazná pojmenování, rozliší literaturu uměleckou a věcnou, orientuje se v literárních druzích (lyrika, epika, drama) a základních literárních žánrech, prokáže základní přehled o vývoji české a světové literatury.

## MATEMATIKA

**Celkový počet bodů:** 50

**Čistý čas na vykonání testu:** 60 minut

**Typy úloh:** Otevřené i uzavřené. V některých otevřených úlohách (nevyjímaje úlohy z konstrukční geometrie) je požadován a hodnocen i postup řešení. Uzavřené úlohy tvoří úlohy s výběrem odpovědi z 5 alternativ (tzv. úlohy multiple-choice), svazky dichotomických úloh, případně přiřazovací úlohy.

**Povolené pomůcky:** Rýsovací potřeby a modře či černě pišící propisovací tužka. Užívání kalkulačků a tabulek není povoleno.

Didaktický test z matematiky pro 5., 7. a 9. ročník obsahově vychází ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání. V 5. a 9. ročníku jsou výstupy Rámcovým vzdělávacím programem vymezeny. U 7. ročníku vychází konstrukce testu z logické posloupnosti probíraného učiva a požadavky testů nepřekračují oblasti vymezené

Doporučenými učebními osnovami předmětu Matematika pro základní školu<sup>2</sup> (MŠMT, 2011). Základní obtížnost úloh bude dána Standardy pro vzdělávací obor Matematika a její aplikace, které jsou od 1. 9. 2013 přílohou RVP ZV. U některých úloh však může být obtížnost vyšší. Testy jsou konstruovány tak, že ověřují osvojení základních znalostí a dovedností v matematice. Uchazeč zvládnutím testu prokazuje:

1. ovládnutí početních úkonů a elementárních vztahů;
2. porozumění matematickým pojmům;
3. užívání proměnné;
4. dovednost pracovat s geometrickými objekty v rovině i prostoru;
5. orientaci ve strukturovaných numerických informacích.

### Zkoušky pro čtyřleté obory vzdělání

Žák 9. ročníku ZŠ, který koná v rámci přijímacího řízení na střední školy zakončené maturitní zkouškou test z matematiky, prokáže osvojení následujících vědomostí a dovedností: užívá vědomostí a dovedností při řešení úloh z oblasti číselných oborů (operace s přirozenými, celými a racionálními čísly), pracuje s proměnnou (elementární úpravy výrazů, funkční vztahy, grafy) a neznámou (výpočet neznámé ze vzorce, řešení rovnic a jejich soustav), zpracovává data předkládaná formou tabulek či schémat a informace obsažené v textech. Řeší elementární slovní úlohy a jednoduché nestandardní aplikační úlohy a problémy; pracuje s geometrickými objekty (mnohouhelníky, kružnice, kruh, krychle, hranol, válec, jehlan), provádí konstrukce rovinných útvarů, řeší metrické úlohy v rovině a prostoru, užívá jednotek délky, obsahu a objemu; ovládá učivo nižších ročníků (viz vědomosti a dovednosti ověřované v testech pro uchazeče z 5. a 7. ročníku).

Povolenými pomůckami při řešení didaktického testu z matematiky budou pouze rýsovací potřeby a modře či černě písíci propisovací tužka. Užívání kalkulátoru a tabulek není povoleno.

### Vyhodnocení a výsledky jednotných testů

Záznamové archy s odpověďmi uchazečů jsou po ukončení administrace zkoušky v učebně digitalizovány a elektronicky odeslány k centrálnímu vyhodnocení. Uzavřené úlohy jsou vyhodnoceny elektronicky, otevřené úlohy pak dvěma na sobě nezávislými certifikovanými hodnotiteli otevřených úloh. Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání poskytne výsledky uchazečů najednou všem školám, které jsou k pilotnímu ověřování přihlášeny. V případě, kdy uchazeč podal přihlášku na dvě školy, které se pilotního ověřování účastní, budou výsledky poskytnuty najednou oběma školám.

Minimální hranice úspěšnosti jednotných testů bude Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání pouze doporučena. To, jakým způsobem ředitel školy nastaví svá kritéria pro přijetí je zcela na něm. Kritéria pro přijetí uchazečů do oborů vzdělání musí být v příslušné škole stanovena nejpozději do 31. ledna 2015. O váze, jaká bude jednotným testům v rámci pilotního ověřování přiřčena, rozhoduje také ředitel školy.

<sup>2</sup> <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/ucitele-zakladnich-skol-dostali-od-ministerstva-skolstvi?highlightWords=osnovy+matematika>



Seznam přijatých uchazečů (i s přihlédnutím k výsledkům jednotných testů v rámci pilotního ověřování) mohou ředitelé škol zveřejnit nejdříve 22. dubna 2015.

### Odpovědi na nejčastější dotazy

**Je pilotní ověřování organizace přijímacího řízení formou jednotných testů samo o sobě přijímací zkouškou v souladu s vyhláškou č. 671/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách?**

*Jednotné testy nejsou samy o sobě přijímací zkouškou. Výsledky jednotných testů poskytují ředitelům středních škol nástroj, kterého je možno využít ke stanovení jednoho z kritérií pro přijetí uchazeče. Jaká další kritéria pro přijetí ke střednímu vzdělání ředitel školy využije je zcela na něm, stejně jako rozhodnutí o tom, jakou váhu jednotlivým přijímacím kritériím udělí.*

**Budou nějakým způsobem upraveny podmínky konání jednotných testů pro uchazeče se speciálními vzdělávacími potřebami?**

*Zkušební dokumentace nebude při pilotním ověřování v roce 2015 žákům se speciálními vzdělávacími potřebami nikterak centrálně uzpůsobena. Momentálně chybí právní úprava, která by centrálně stanovovala, jakým způsobem mají být podmínky pro jednotlivé typy zdravotního znevýhodnění uzpůsobeny. Záleží skutečně jen na řediteli školy, k jakým úpravám podmínek podle lékařského posudku přistoupí. Každý případ je individuální a ředitel školy by ho měl, v případě nejasností, konzultovat s příslušným školským poradenským zařízením, které vydalo uchazeči lékařský posudek o zdravotní způsobilosti ke vzdělávání. Na základě doporučení poradenského zařízení pak ředitel školy uchazeči podmínky uzpůsobí. (Navýšení časového limitu konání testu, zajištění asistenta, zvětšením zadávací dokumentace pro žáky se zdravotním postižením apod.).*

**V jaké podobě dostane žák výsledky?**

*Rozhodnutí o tom, jakým způsobem bude výsledek jednotných testů uchazečům poskytnut, je na rozhodnutí ředitele školy. Centrem bude ředitelům škol pro každého uchazeče vygenerován tzv. výpis výsledků didaktického testu, na kterém bude uvedeno bodové a procentní hodnocení testu z českého jazyka a literatury a testu z matematiky, pořadí uchazeče v rámci školy a oboru vzdělání podle dosažené procentní úspěšnosti v testu z ČJL a MA, percentilové umístění uchazeče v rámci oboru vzdělání podle procentní úspěšnosti v testu z ČJL a MA a konečně výrok o úspěšnosti absolvování jednotných testů (výrok má však pouze informativní charakter a odpovídá doporučené hranici úspěšnosti stanovené Centrem; školy si však hranici úspěšnosti testu stanovují samy).*

**Pořádá Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání nějaké přípravné kurzy či lze od Centra zakoupit sbírky nebo vzory jednotných testů určených pro přijímací řízení?**

*Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání nepřipravuje žádné testy v knižní či online podobě pro komerční účely, ani nepořádá žádné přípravné kurzy. Vzhledem k tomu, že testy vychází ze standardů daných Rámcovými vzdělávacími programy, jsou pro samotnou přípravu vhodné učebnice či sbírky, které se na školách pro výuku využívají. Centrum však samozřejmě považuje za vhodné ukázat možné formy a typy úloh, aby měli uchazeči představu, jak jsou úlohy formálně koncipovány. Proto lze již*

nyní nalézt na webových stránkách Centra ukázkové úlohy a od 6. února budou rovněž na webu Centra ke stažení ilustrační testy pro čtyřleté i víceleté obory vzdělání. Úlohy vycházejí z toho, co je na školách vyučováno, není proto potřeba žádných speciálních příruček či sbírek nebo přípravných kurzů ze strany Centra.

## Obecné informace a rady k didaktickému testu

### CO JE TEST?

Test je zkouška, při jejímž zadávání mají všichni zúčastnění stejné podmínky a jejíž výsledky jsou uvedeny v číselné podobě.

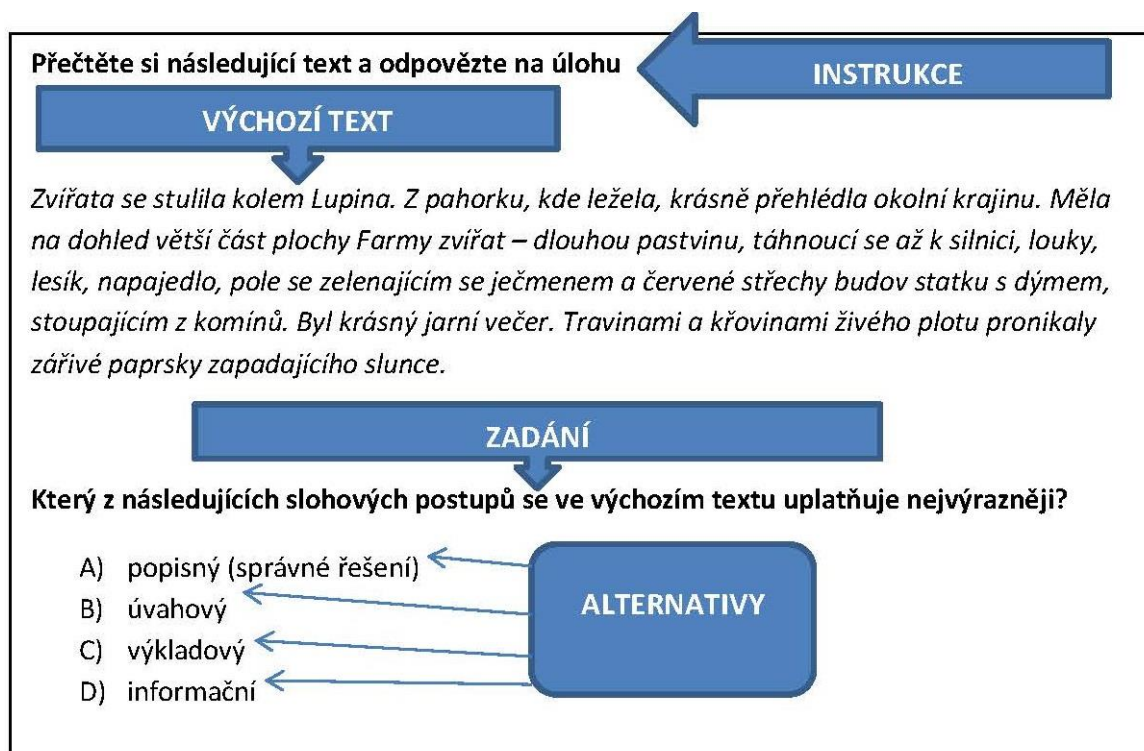
Shodné podmínky jsou zárukou spravedlnosti a objektivitu testu. Do hodnocení výsledků nemůže zasáhnout subjektivita vyučujících, která naopak vstupuje do jiných zkoušek, zejména ústních.

Číselná podoba výsledků je důležitá proto, že umožňuje porovnání výkonu konkrétního žáka či žákyně s výkonem ostatních, případně i s jeho/jejími vlastními dřívějšími výkony.

Testy využívané ve výuce a v přijímacích či závěrečných zkouškách jsou obvykle písemné a jsou tvořeny sadou testových úloh. Úlohy jsou vytvářeny a do testu vybírány podle přesných pravidel, která zaručují, že test plní zamýšlený účel.

### CO JE TESTOVÁ ÚLOHA?

Každá testová úloha má několik částí, které se mění podle toho, o jaký typ úlohy se jedná.



## JAKÉ JSOU TYPY ÚLOH? V ČEM SE LIŠÍ?

V testech se používají různé typy úloh. Každý z nich má svůj specifický význam, slouží k ověřování jiných znalostí a dovedností. Nejčastěji se úlohy dělí do dvou skupin podle toho, jakým způsobem by žáci měli postupovat při řešení úlohy. Pokud odpověď na úlohu vytváří řešitel testu zcela sám, jedná se o úlohy otevřené. Pokud **odpověď vybírá z určité nabídky, jde o úlohy uzavřené**.

### UZAVŘENÉ ÚLOHY

Dichotomické: volba správného řešení ze 2 alternativ (např. ano-ne), obvykle zařazovány do svazků

S výběrem odpovědi: volba správného řešení ze 3 nebo více alternativ

Přiřazovací: vzájemné přiřazení údajů z jedné skupiny k údajům z druhé skupiny

Uspořádací: seřazení údajů podle určitého pravidla

### OTEVŘENÉ ÚLOHY

Se stručnou odpovědí: vytvoření velice krátké, jednoslovné, či jednočíselné odpovědi

S širokou odpovědí: vytvoření rozsáhlé odpovědi

Úlohy otevřené se hodí pro ověřování aktivních znalostí. To však neznamená, že uzavřené úlohy zjišťují pouze zapamatování fakt. Při řešení uzavřených úloh je také nutné přemýšlet nad problémem předtím, než bude odpověď vybrána.

## 8 PRAKTICKÝCH RAD, JAK ŘEŠIT DIDAKTICKÝ TEST

1. Uvědomit si, co test zjišťuje.
2. Zjistěte si, jak jsou úlohy hodnoceny, a zvolte vhodnou strategii řešení.
  - a. Nemusíte testové úlohy řešit v pořadí, v kterém jsou vám předloženy
  - b. Přednostně lze například řešit úlohy za velký počet bodů a úlohy snadnější, naopak úlohy, u kterých si nejste jisti, mohou být ponechány až na závěr.
3. Využít všechny poskytnutý čas a nevzdávat řešení.
4. Pokud řešitel nezná odpověď, měl by si vybrat a zapsat tu podle něj nejpravděpodobnější.
5. Pozorně číst instrukce, zadání a výchozí texty. Mnoho chyb vzniká z přehlédnutí!
6. Psát do zadání v testovém sešitu, dělat si poznámky, podtrhávat si při řešení úloh a označovat si správné odpovědi.
7. Nechat si dostatek času na přepsání odpovědí do záznamového archu.
8. Záznamové archy vyplňovat opatrně. Chybně zapsané odpovědi v záznamovém archu jsou neplatné.



*Zápis řešení tzv. uzavřených testových úloh (křížkování)*

Zvolenou odpověď je nutné zřetelně zakřížkovat v záznamovém archu. Důležitá je i kontrola, že je odpověď označena u správného čísla úlohy. Křížky musí být dotaženy do rohů, ale nepřetaženy. Pečlivost se vyplácí! Ledabylý záznam může vést ke ztrátě bodů.

4      A      B      C      D  
        

**Pokud je zakřížkováno více než jedno pole, bude odpověď považována za nesprávnou.**

V případě, že je třeba odpověď opravit, protože se řešitel například spletl v zápise, je nutné pečlivě **zabarvit původně zakřížkované pole a nově zvolenou odpověď pak vyznačit křížkem do nového pole**. Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď. I zde platí, že je potřeba opravovanou odpověď zabarvit přesně a úplně. **Opravy je dobré pečlivě promyslet, zabarvené pole již nelze označit jako správnou odpověď.**

4      A      B      C      D  
        

*Zápis řešení tzv. otevřených testových úloh*

Odpověď je třeba psát **čitelně a výhradně** do vyznačeného pole určeného pro záznam řešení („čtecí“ pole). **POZOR!** V případě nečitelné či nejednoznačné odpovědi nebudou započteny body.

7